

HISTORIA HARCERSTWA W CHOTOMOWIE

Chotomów to wieś na obrzeżach Warszawy. Na przestrzeni ostatniego wieku działało w niej kilka drużyn harcerskich. Niestety żadna z jednostek nie przetrwała do dzisiejszych czasów. Obecnie działająca drużyna rozpoczęła swą działalność w 2011 roku i jest ze środowisko 264.

Pierwsza drużyna harcerska w Chotomowie powstała w 1916 r. Założył ją Polikarp Wróblewski, który rozszerzył struktury Warszawskiej Drużyny Harcerskiej im. Tomasza Zana. W sierpniu 1916 roku drużyna została wcielona do Polskiej Organizacji Wojskowej (POW). Od tego momentu jednostka istniała tylko formalnie, bo tak naprawdę był to oddział wojskowy. Wynikało to z faktu, że harcerstwo stanowiło świetną przykrywkę dla działań konspiracyjnych, ponieważ było tolerowane na terenach okupowanych. Polikarp Wróblewski, odtąd pod pseudonimem „Wyrwa” stał się komendantem obwodu POW w Chotomowie. W 1918 r. ze względów bezpieczeństwa, komendant przekształcił drużynę w Ochotniczą Straż Pożarną. Tym samym przestała istnieć w Chotomowie drużyna harcerska.

Podczas II WŚ w 1940 r. powstała drużyna harcerek „Burza”. Drużyna liczyła około 30 dziewcząt z drużynową Haliną Drewnikówną - Raczyńską. Głównym zadaniem drużyny było szkolenie z zakresu służby sanitarnej i łączności. Kolejna jednostka powstała w 1942 roku w strukturach Szarych Szeregów. Drużynowym był Andrzej Linke ps. „Dahał”. Drużyna posiadała 4 zastępy. Jeden działał jako grupy szturmowe, drugi jako bojowe szkoły. Dwa najmłodsze stanowili zawiszacy. W drużynie były 42 osoby. Głównym zadaniem harcerzy była obserwacja i sprawdzanie pociągów zatrzymujących się w Chotomowie.

Po II Wojnie Światowej, w czasach PRL-u, harcerstwo w Chotomowie działało w ramach ZHP. Funkcjonował tutaj szczepek składający się z kilku drużyn. Były to: 14 DH im. H. Sawickiej oraz 15 DH im. I. Krasickiego. Działały one w latach osiemdziesiątych. W kronice opisane są jedynie akcje w jakich te drużyny uczestniczyły tj.: obozy, obchody świąt narodowych, czy zbiórki. Szczepek w Chotomowie był częścią Hufca im. Synów Pułku działającego w Jabłonie. Niestety niewiele wiadomo o obrzędach jakie posiadały. Warto wspomnieć o kolorze chust dlatego, że na zdjęciach są one widoczne: czarne i błękitne, niestety nie są przypisane do konkretnych drużyn.

Zmiany ustrojowe w Polsce po 1989 roku spowodowały, że działalność harcerska w Chotomowie praktycznie zanikła.

Kolejny etap historii harcerstwa w Chotomowie został otwarty w 2011 roku. Działalność rozpoczął zastęp „Watra” pod przewodnictwem dh. Jana Korzeniowskiego z ramienia 264 Warszawskiej Drużyny Harcerzy „Żagiew”. W 2015 roku, przy parafii w Chotomowie zaczęli działać Skauci Europy. 4 lutego 2017 miała miejsce zmiana nazwy drużyny z warszawskiej na chotomowską. Był to efekt zmian liczebności zastępów. Prężnie rozwijające się zastępy w Chotomowie stanowiły trzon drużyny w porównaniu do zastępów warszawskich. W tym samym roku w Chotomowie powstał żeński zastęp 264 Warszawskiej Drużyny Harcerek „Zielony Płomień”.

Pomimo, że harcerstwo w Chotomowie nie ma ciągłości, a obecnie działająca drużyna wywodzi się ze środowiska warszawskiego. Obecne jej działania są skierowane na zwiększenie więzi z tutejszą historią.

Przy opracowaniu tekstu korzystano z:

1. „Chotomów, Jabłonna od wieków razem” 1988
2. Kronika harcerska z lat 80.

ćw. Mateusz Knysak